

Årsplan samfunnsfag

Klasse 10C

Faglærer: Frøydis Albrigtsen

Kap 1: Velferd for alle		
Kjerneelementer • undring og utforsking • samfunnskritisk tenking og sammenhenger • demokratiforståelse og deltakelse • identitetsutvikling og fellesskap • bærekraftige samfunn Tverrfaglige tema • demokrati og medborgerskap • bærekraftig utvikling		
Anbefalt tidsbruk	Kompetansemål	Vurdering
34-39	• beskrive trekk ved det politiske systemet og velferdssamfunnet i Noreg i dag og reflektere over sentrale utfordringer • reflektere over kva for aktører som har makt i samfunnet i dag, og korleis desse grunngir standpunkta sine • reflektere over korleis menneske har kjempa og kjempar for endringar i samfunnet og samstundes har vore og er påverka av geografiske forhold og historisk kontekst	Egenvurdering/underveisvurdering Presentasjon/gruppearbeid Debatt/klasediskusjon Temaoppgave: Debatt om velferdsstaten

Kapittel 5: Vern om demokratiet		
Kjerneelementer • samfunnskritisk tenking og sammenhenger • demokratiforståelse og deltakelse Tverrfaglige tema • demokrati og medborgerskap •		

Anbefalt tidsbruk	Kompetansemål	Forslag til vurdering
Uke 40 høstferie Uke 41 utplassering 42-45	- vurdere på kva måtar ulike kjelder gir informasjon om eit samfunnsfagleg tema, og reflektere over korleis algoritmar, einsretta kjelder eller mangel på kjelder kan prege forståinga vår - reflektere over kva for aktørar som har makt i samfunnet i dag, og korleis desse grunngir standpunkta sine - beskrive trekk ved det politiske systemet og velferdssamfunnet i Noreg i dag og reflektere over sentrale utfordringar	Innlevering: Oppgaver til «Hva er et demokrati», oppgave 1 eller 3 (s. 145) Presentasjon: Oppgaver til «Hva er et demokrati?», oppgave 2 eller 4 (s. 13) Oppgaver til «Fra demokrati til diktatur», oppgave 4 (s.29) Podkast: Oppgaver til «Ulike diktaturer», oppgave 2 (s. 153)

Kapittel 6: Krig mange steder			
Kjerneelementer - undring og utforsking - samfunnskritisk tenking og sammenhenger - demokratiforståelse og deltakelse - identitetsutvikling og fellesskap - bærekraftige samfunn Tverrfaglige tema - bærekraftig utvikling - demokrati og medborgerskap			
Anbefalt tidsbruk	Kompetansemål	Forslag til vurdering	
46-50	- gjere greie for årsaker til og konsekvensar av sentrale historiske og notidige konflikhtar og reflektere over om endringar av nokre føresetnader kunne ha hindra konfliktane - drøfte korleis framstillingar av fortida, hendingar og grupper har påverka og påverkar haldningane og handlingane til folk	Kapittelprøve	

	• utforske korleis teknologi har vore og framleis er ein endringsfaktor, og drøfte innverknaden teknologien har hatt og har på enkeltmenneske, samfunn og natur • reflektere over korleis menneske har kjempa og kjempar for endringar i samfunnet og samstundes har vore og er påverka av geografiske forhold og historisk kontekst • beskrive sentrale lover, reglar og normer og drøfte kva konsekvensar brot på desse kan ha for den enkelte og for samfunnet på kort og lang sikt • vurdere på kva måtar ulike kjelder gir informasjon om eit samfunnsfagleg tema, og reflektere over korleis algoritmar, einsretta kjelder eller mangel på kjelder kan prege forståinga vår		
--	--	--	--

Kapittel 7: Å forandre verden med vold			
Kjerneelementer • undring og utforsking • samfunnskritisk tenking og sammenhenger • demokratiforståelse og deltakelse • identitetsutvikling og fellesskap • bærekraftige samfunn Tverrfaglige tema • demokrati og medborgerskap			
Anbefalt tidsbruk	Kompetansemål	Forslag til vurdering	Tips og triks
1-4	• gjere greie for årsaker til og konsekvensar av sentrale historiske og notidige konflikhtar og reflektere over om endringar av nokre føresetnader kunne ha hindra konfliktane • gjere greie for årsaker til og konsekvensar av terrorhandlingar og folkemord, som holocaust, og reflektere over korleis ekstreme haldningar og ekstreme handlingar kan førebyggjast	Egenvurdering/underveisvurdering Se vedlegg 1 Samtale og diskusjon: Flere av oppgaver til «Terrorisme i Norge» egner seg til diskusjon og samtale i klassen Presentasjon: Oppgaver til «Ekstremisme», oppgave 2 (s. 13)	Verktøykassa: • Å delta i en debatt • Å lage problemstilling til oppgaver • Å drøfte i samfunnsfag • Å lære fagbegreper • Å repetere noe du har lært • Å søke etter kilder på internett

	- utforske og beskrive korleis menneske- og urfolksrettar og andre internasjonale avtalar og samarbeid har betydning for nasjonal politikk, livet til menneske, likestilling og likeverd - reflektere over likskapar og ulikskapar i identitetar, levesett og kulturuttrykk og drøfte moglegheiter og utfordringar ved mangfald - vurdere på kva måtar ulike kjelder gir informasjon om eit samfunnsfagleg tema, og reflektere over korleis algoritmar, einsretta kjelder eller mangel på kjelder kan prege forståinga vår	Oppgaver til «Terrorisme», oppgave 2 eller 3 (s. 19) Kapitteloppgave 4 (s. 32) Plakat Oppgaver til «Terrorisme», oppgave 1 (s. 19) Innlevering: Film: Oppdrag 2	Samarbeid med andre fag: Norsk: når elevene jobber med temaet «Terrorisme i Norge», kan det være aktuelt å samarbeide med Norsk. Det finnes en del dikt og andre tekster om 22 juli 2011 i norskverket til Gyldendal (Kontekst) KRLE: Når elevene jobber med ekstremisme, er et av temaene religiøs ekstremisme.
--	--	--	---

Kap 2: Økonomi og samfunn		
Kjerneelementer - samfunnskritisk tenking og sammenhenger - bærekraftige samfunn Tverrfaglige tema - bærekraftig utvikling		
Anbefalt tidsbruk	Kompetansemål	Vurdering
4-7	- reflektere over kva for aktørar som har makt i samfunnet i dag, og korleis desse grunngir standpunkta sine - beskrive ulike dimensjonar ved berekraftig utvikling og korleis dei påverkar kvarandre, og presentere tiltak for meir berekraftige samfunn - vurdere korleis arbeid, inntekt og forbruk kan påverke personleg økonomi, levestandard og livskvalitet - forstå samanhengar mellom geografiske, historiske og notidige forhold og korleis desse forholda kvar for seg og saman har påverka og påverkar menneske og samfunn.	Skriftlig prøve Underveisvurdering

Kap 4: Migrasjon		
Kjerneelementer • undring og utforsking • samfunnskritisk tenking og sammenhenger • demokratiforståelse og deltakelse • identitetsutvikling og fellesskap • bærekraftige samfunn Tverrfaglige tema • demokrati og medborgerskap • bærekraftig utvikling		
Anbefalt tidsbruk	Kompetansemål	Vurdering
Uke 9 Vinterferie 7-12	• sammenligne hvordan politiske, geografiske og historiske forhold påvirker levkår, bosettingsmønstre og demografi i forskjellige deler av verden i dag • gjøre rede for årsaker til og konsekvenser av sentrale historiske og nåtidige konflikter og reflektere over om endringer av noen forutsetninger kunne ha hindret konfliktene • beskrive ulike dimensjoner ved bærekraftig utvikling og hvordan de påvirker hverandre, og presentere tiltak for mer bærekraftige samfunn	Egenvurdering/underveisvurdering Skriftlig prøve

Kapittel 5: Vern om demokratiet		
Kjerneelementer • samfunnskritisk tenking og sammenhenger • demokratiforståelse og deltakelse Tverrfaglige tema • demokrati og medborgerskap •		
Anbefalt tidsbruk	Kompetansemål	Vurdering
13-14-15-16-17 Uke 14 Påskeferie	• vurdere på kva måtar ulike kjelder gir informasjon om eit samfunnsfagleg tema, og reflektere over korleis algoritmar, einsretta kjelder eller mangel på kjelder kan prege forståinga vår • reflektere over kva for aktørar som har makt i samfunnet i dag, og korleis desse grunngir standpunkta sine • beskrive trekk ved det politiske systemet og velferdssamfunnet i Noreg i dag og reflektere over sentrale utfordringar	Verktøykassa: • Å lage problemstilling til oppgaver • Å drøfte i samfunnsfag • Å lære fagbegreper • Å repetere noe du har lært • Å søke etter kilder på internett Samarbeid med andre fag: • Samarbeid med norsk. Elevene skal lage fortelling: oppgaver til «fra demokrati til diktatur» Tverrfaglig tema: • Demokrati og medborgerskap: Se for eksempel utforskeroppdragene «Nobels fredspris»

Kapittel 3: En sammenvevd verden		
Kjerneelementer • undring og utforsking • samfunnskritisk tenking og sammenhenger • identitetsutvikling og fellesskap Tverrfaglige tema • folkehelse og livsmestring • bærekraftig utvikling • demokrati og medborgerskap		
Anbefalt tidsbruk	Kompetansemål	Forslag til vurdering Tips og triks
	• utforske hvordan teknologi har vært og fremdeles er en endringsfaktor, og drøfte innvirkningen teknologien har hatt og har på enkeltmennesker, samfunn og natur • reflektere over korleis menneske har kjempa og kjempar for endringar i samfunnet og samstundes har vore og er påverka av geografiske forhold og historisk kontekst • beskrive ulike dimensjoner ved bærekraftig utvikling og hvordan de påvirker hverandre, og presentere tiltak for mer bærekraftige samfunn • vurdere hvordan arbeid, inntekt og forbruk kan påvirke personlig økonomi, levestandard og livskvalitet • reflektere over likheter og ulikheter i identiteter, levesett og kulturuttrykk og drøfte muligheter og utfordringer ved mangfold • reflektere over hvilke aktører som har makt i samfunnet i dag, og hvordan de begrunner standpunktene sine	Lage kampanje Utforsk «Ulovlig internasjonal handel», oppdrag 4 (s. 99) Verktøykassa: • Å lage problemstilling til oppgaver • Å drøfte i samfunnsfag • Å lære fagbegreper • Å repetere noe du har lært • Å søke etter kilder på internett